

22.8.2014

IG

Valtiovarainministeriö/
Vero-osasto
Snellmaninkatu 1 A Helsinki
PL 28 00023 Valtioneuvosto
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö koskien hallituksen esitystä FATCA:n toteuttamiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä - VM080:00/2014

Työeläkevakuuttajat TELA ry
Lastenodinkuja 1
00180 Helsinki

Lausunnon pääkohdat:

- Suomen ja Yhdysvaltain välisen FATCA-valtiosopimuksen toimeenpanossa on huomioitu hyvin suomalaisten eläkelaitosten ja -yhtiöiden erityispiirteet sekä se seikka, että toimijoita ei voi käyttää ulkomaisten tai kotimaisten verojen välttelyyn. Eläkesektorin toimijoille myönnetty vapautus järjestelmästä on linjassa FATCA-säännösten tavoitteiden kanssa.
- Hallituksen esityksessä olisi hyvä todeta selvyuden vuoksi yksityiskohtaisissa perusteluissa s. 10, mitkä kaikki toimijatyyppit termi ”suomalaiset eläkejärjestelmät” kattaa.
- Kansainvälisen verotuksen kehitystä on jatkossakin tärkeä seurata, jotta suomalaiset eläkevakuutuslaitokset ja -yhtiöt eivät tule ylisääntelyn tai tarpeettoman sääntelyn kohteiksi. Kun OECD:n automaattisen tietojenvaihdon standardi (*Common Reporting Standard*, ”CRS”) otetaan käyttöön syyskuussa 2017, on erittäin tärkeä varmistaa että lakisäätteistä eläketurvaa hallinnoivat toimijat jäävät raportointivelvoitteiden ulkopuolelle.

1 Yleistä

Valtiovarainministeriö (”VM”) on pyytänyt Työeläkevakuuttajat TELA ry:ltä (”TELA”) lausuntoa koskien esitystä ns. FATCA-valtiosopimuksen (*Foreign Account Tax Compliance Act* ja *intergovernmental agreement*, ”IGA”) implementoinnista Suomen lainsäädäntöön. Esityksellä ehdotetaan hyväksyttäväksi valtiosopimus sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Valtiosopimuksella käynnistetään tietojenvaihto Suomen ja Yhdysvaltain välillä ja koskien finanssilaitosten asiakasvaratietoja. FATCA-säännösten tavoite on tavoittaa ns. lopulliset edunsaajat (*beneficiaries*) erilaisille Yhdysvalloista ulkomaille maksettaville tuloille, voitoille ja maksuille. Pyrkimyksenä on siten estää yhdysvaltalaisia yhteisöjä tai luonnollisia henkilöitä välttämästä Yhdysvaltain verotusta.

Valtiosopimuksessa on suomennettu *deemed compliant*-toimijaluokka termillä ”noudattavaksi katsottu”. Toinen asiaa kuvaava termi olisi myös ”raportoivaksi arvioitu”. Termi ”lähiyksikkö” kuvaa finanssilaitoksen yksikköä, johon tällä on määräysvalta. Verosopimuksissa on käytetty vastaavista

22.8.2014

IG

tilanteista termiä ”etu yhteisyrittä” sillä erotuksella, että termi on laajempi tarkoittaen myös muita etuyhteyksiä kuin määräysvallaan. Termin ”lähiyksikkö” sijasta olisi kuitenkin mahdollista käyttää myös termiä ”etu yhteisyksikkö” FATCA-sopimuksessa.

2 FATCA-valtiosopimuksesta

Valtiosopimuksen liitteissä on kuvattu sekä asiakkaan tunnistamismenetelmät (liite 1) että järjestelmästä vapautetut toimijat, noudattaviksi katsotut toimijat sekä finanssitolimääritelmien ulkopuoliset tilit (liite 2). Eläkelaitokset ovat vapautettuja, ei-raportoivia toimijoita liitteen 2 kohdan II.A (*Verosopimuksen mukaan vaatimukset täyttävä eläkerahasto*) ja II.B (*Laajan osallistumisen eläkerahasto*) nojalla. On hyvä, että esityksen perusteluissa on mainittu, että termi ”eläkerahastot” kattaa kaikki suomalaiset eläkejärjestelmät; Suomessa ei ole nimenomaista eläkerahasto-yhteisömuotoa, vaikka suomalaiset eläkelaitokset täyttävät osin samoja funktioita kuin joidenkin maiden eläkerahastot (sijoitusvarojen hallinnointi ja maksatus).

Selvyyden vuoksi olisi kuitenkin hyvä todeta termin ”suomalaiset eläkejärjestelmät” kohdalla, mitkä kaikki toimijat kuuluvat tähän termiin. Lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavat toimijat voivat olla keskinäisiä eläkevakuutusyhtiöitä, eläkevakuutusosakeyhtiöitä, eläkesäätiöitä tai eläkekassoja, erityislailla perustettuja ja lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavia laitoksia sekä erityislailla perustettuja eläkerahastoja.

Yleisenä huomiona voidaan todeta finanssialaa koskien, että liitteen 1 mukaiset asiakkaan tunnistusmenettelyt sekä tilien käsittelyprosessit ovat monitahoisia ja suhteellisen raskaita toimijoiden kannalta. Menettelyä voi helpottaa prosessin sisällyttäminen automaattiseen tietojenkäsittelyyn, mutta tämä vaatii kustannuksia toimijoilta. Sinänsä säännösten tavoite estää veron välttäminen on tavoiteltava, mutta tulevaisuudessa on hyvä arvioida sitä, voidaanko tavoitteeseen päästä alhaisemmilla kustannuksilla ja suoraviivaisemmilla prosesseilla.

3 OECD:n CRS-standardi

OECD:n yhteinen raportointistandardi CRS on muotoiltu FATCA:n IGA-mallin pohjalta ja sisältää samanlaisia asiakkaan tunnistamisprosesseja sekä muita määräyksiä. Standardiin viitataan luonnosesityksen muutoksessa verotusmenettelylain (1558/1995) 17 §:ään. Koska lakisääteistä eläketurvaa hallinnoivat laitokset ja yhtiöt hoitavat vain Suomessa tehtyyn työhön perustuvan eläketurvan toteuttamista, ei näitä laitoksia voida käyttää minkään valtion verojen välttämiseen. Siksi lakisääteistä eläketurvaa hoitavat laitokset ja yhteisöt tulee jättää CRS-velvoitteiden ulkopuolelle kuten FATCA-säännöstössä.

TYÖELÄKEVAKUUTTAJAT TELA RY

**SUVI-ANNE SIIMES
TOIMITUSJOHTAJA**